

2. Худякова Т.М. Опыт внедрения медиации в Украине / Т.М. Худякова [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://mediator-tm.com/publ/opyt_vnedrenija_mediacii_na_ukraine/1-1-0-3

3. Європейського Парламенту та Ради з певних аспектів медіації у цивільних та комерційних справах: Директива № 2008/52/ЄС. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.scourt.gov.ua// Директива%20. pdf](http://www.scourt.gov.ua//Директива%20.pdf)

4. Про міжнародну примирну процедуру: Модельний Закон ЮНСІТРАЛ 2002 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.uncitral.org/pdf/russian/texts/arbitration/ml-conc/03-90955>

5. Притика Ю.Д. Зміст та класифікація принципів медіації / Ю.Д. Притика Бюлетень Міністерства юстиції України. – 2010. – № 10. – С. 86–92.

6. Конституція України: Закон № 254к/96-ВР від 30.09.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>

7. Бернанд К. Механізм, відлагоджений за 20 років: медіація у Федеральному апеляційному суді дев'ятого федерального округу США / К. Бернанд Медіація і право. – 2010. – № 2. – С. 4.

Оскерко-Рославлєва А.Р.

студентка,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ: ПРОБЛЕМА ОБРАННЯ ЗАХОДУ АДМІНІСТРАТИВНОГО ВПЛИВУ АБО АДМІНІСТРАТИВНОГО СТЯГНЕННЯ У ПРИЗНАЧЕННІ СУДОМ ПОКАРАННЯ

Успіх процесу побудови сучасної європейської держави в Україні значною мірою залежить від належного правового виховання молодого покоління з метою формування його правосвідомості і міцного фундаменту правомірної поведінки.

Проблема адміністративної відповідальності неповнолітніх є дуже актуальною. Законодавство має враховувати особливості психічного розвитку неповнолітніх, їх соціальний розвиток, бути гуманним до підлітків, але в той же час при постійному зростанні кількості правопорушень, вчинених неповнолітніми, шукати ефективні засоби та методи боротьби з ними.

Кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП) не дає визначення адміністративної відповідальності. Але, аналізуючи його положення, можна дійти такого висновку: адміністративна відповідальність – різновид юридичної відповідальності, який виступає як специфічна форма негативного реагування на адміністративне правопорушення [1, с. 440]. Згідно з ст. 12 КУпАП, адміністративній відповідальності підлягають особи, які досягли на момент вчинення адміністративного правопорушення шістнадцятирічного віку [2, с. 12].

У разі вчинення неповнолітніми правопорушень, які передбачені статтями 44, 51, 121–127, 130, 139, 156, 173, 174, 190–195 КУпАП, до них можуть застосовуватися як заходи впливу, так і стягнення (відповідальність на загальних підставах) на розсуд суду. І тільки за правопорушення передбачене статтею 185 КУпАП (злісна непокора законному розпорядженню або вимозі поліцейського, члена громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, військовослужбовця) неповнолітній несе відповідальність обов'язково на загальних підставах, тобто на них може бути накладене адміністративне стягнення [2, с. 12].

За ст. 24–1 КУпАП, це зобов'язання публічно або в іншій формі попросити вибачення у потерпілого, попередження, догана або сувора догана та передача неповнолітнього під нагляд батькам або особам, які їх замінюють, чи під нагляд педагогічному або трудовому колективу за їх згодою, а також окремим громадянам на їх прохання [2, с. 17]. Але у разі вчинення неповнолітніми певних адміністративних правопорушень (таких як незаконні виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах, дрібне викрадення чужого майна, дрібне хуліганство та деяких інших) вони можуть підлягати адміністративній відповідальності на загальних засадах [2, с. 12].

У регулюванні питання адміністративної відповідальності неповнолітніх є певні прогалини, а саме на законодавчому рівні відсутні критерії обрання призначуваного судом санкції: або ж заходу впливу, або адміністративного стягнення.

В результаті аналізу судової практики можна зробити такі висновки. Такий захід впливу як попередження застосовувалось у випадку правопорушень: керування транспортним засобом особою, яка не має відповідних документів на право керування таким транспортним засобом або не пред'явила їх для перевірки (ст. 126 КУпАП), керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції (ст. 130 КУпАП) [3], куріння тютюнових виробів у заборонених місцях (ст. 175–1 КУпАП) [4], проживання без паспорта громадянина України або без реєстрації місця проживання (ст. 197 КУпАП) [5]. Догана як захід впливу була призначена за розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді (ст. 178 КУпАП) [6], керування транспортним засобом особою, яка не має відповідних документів на право керування таким транспортним засобом або не пред'явила їх для перевірки (ст. 126 КУпАП) [7], незаконне перетинання або спроба незаконного перетинання державного кордону України (ст. 204–1 КУпАП) [8]. Сувора догана застосовувалась стосовно неповнолітніх у випадку розпивання пива, алкогольних, слабоалкогольних напоїв у заборонених законом місцях або поява у громадських місцях у п'яному вигляді (ст. 178 КУпАП) [9], керування транспортними засобами або суднами особами, які перебувають у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння або під впливом лікарських препаратів, що знижують їх увагу та швидкість реакції (ст. 130

КУпАП) [10]. Інші два види заходи впливу застосовуються дуже рідко. Наприклад, захід впливу у вигляді зобов'язання публічно попросити вибачення у потерпілого був призначений у випадку порушення ст. 173 КУпАП (Дрібне хуліганство) [11], а передача під нагляд за незаконне виробництво, придбання, зберігання, перевезення, пересилання наркотичних засобів або психотропних речовин без мети збуту в невеликих розмірах (ст. 44 КУпАП) [12]. Можна зробити висновок про те, що іноді навіть за вчинення однакового правопорушення судами може застосовуватись різний захід впливу щодо неповнолітнього.

У всіх аналізованих нами випадках, де суд на власний розсуд міг обрати або захід впливу стосовно неповнолітніх, або притягнути до адміністративної відповідальності за загальними підставами, він призначав застосування заходу адміністративного впливу. При цьому враховувався характер вчиненого правопорушення, особа правопорушник, його вік, ступінь його вини, обставини, що пом'якшують і обтяжують відповідальність.

З огляду на вище зазначене доцільним є запропонувати критерії обрання судом застосування щодо неповнолітніх правопорушників заходів адміністративного впливу або адміністративного стягнення:

- визнання чи невизнання власної вини;
- неповнолітній вперше притягується до адміністративної відповідальності чи скоїв правопорушення повторно;
- чи було спричинене правопорушення певними суб'єктивними чинниками (наприклад, збіг сімейних обставин, емоційний стан) чи було скоєне умисно без впливу на це сторонніх факторів – обрання виду адміністративно-правової відповідальності через призму аналізу особи правопорушника;
- значний чи незначний масштаб завданої шкоди, збитків.

Отже, адміністративна відповідальність неповнолітніх – різновид юридичної відповідальності, який має свої специфічні риси. Вона застосовується насамперед не задля забезпечення покарання винного, а для виховання. І особливо важливим у правовому, моральному й етичному аспектах є застосування судом заходу адміністративного впливу чи адміністративного стягнення стосовно певних правопорушень, скоєних неповнолітніми.

Список використаних джерел:

1. Чернецький О. Л. Поняття та особливості адміністративної відповідальності неповнолітніх: теоретико-правові питання / О. Л. Чернецький // Форум права. – 2008. – № 1. – С. 439–444.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення: станом на 1 вересня 2016 р. : (відповідає офіц. текстові). – С.: ТОВ «ВВП НОТІС», 2016. – 296 с. – (Бібліотека офіційних видань).
3. Постанова Хортицького районного суду м. Запоріжжя від 25 листопада 2014 р. по справі № 337/7293/14-п [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/44560429>.
4. Постанова Бабушкінського районного суду міста Дніпропетровська від 27 червня 2017 р. по справі № 200/9077/17 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/67433869>

5. Постанова Синельниківського міськрайонного суду Дніпропетровської області від 22 червня 2017 р. по справі № 191/3165/16-п [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/58443679>

6. Постанова Ічнянського районного суду Чернігівської області від 3 лютого 2012 р. по справі №: 2507/237/2012 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/24271041>

7. Постанова Котелевського районного суду Полтавської області від 31 серпня 2017 р. по справі № 535/748/17 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/68545759>

8. Постанова Рахівського районного суду Закарпатської області від 15 вересня 2017 р. по справі № 305/1451/17 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://www.reyestr.court.gov.ua/Review/68895523>

9. Постанова Баранівського районного суду Житомирської області від 18 листопада 2014 р. по справі № 273/2120/14-п [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/46147877>

10. Постанова Добровеличківського районного суду від 14 жовтня 2009 р. по справі № 3–979/09 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/6169878>

11. Постанова Болахівського міського суду Івано-Франківської області від 23 лютого 2009 р. по справі № 3–57 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/5419474>

12. Постанова Новгородівського міського суду Донецької області від 6 березня 2007 р. по справі № 3–233/2007 [Електронний ресурс] // Єдиний державний реєстр судових рішень. – Режим доступу: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/902342>

Отич П.С.

студент;

Маланчук Т.В.

*кандидат юридичних наук, доцент,
Навчально-науковий інститут права
Сумського державного університету*

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАХОДИ ВПЛИВУ ЗА ПОРУШЕННЯ БАНКІВСЬКОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Порушення вимог законодавчих актів у сфері банківського права, а також нормативно-правових актів Національного банку України є підставою для відповідальності у банківській сфері, до якої Національний банк України притягає правопорушників і застосовує до них відповідні заходи впливу.

Такі заходи впливу застосовуються Національним банком на підставі: результатів інспекційних (планових та позапланових) перевірок діяльності банків чи їх філій; результатів аналізу дотримання банками вимог банківського законодавства з використанням статистичної звітності, щомісячних і щоденних балансів тощо; результатів перевірок діяльності банків аудиторськими організаціями, уповноваженими відповідно до чинного законодавства на їх здійснення; пропозицій Фонду гарантування вкладів фізичних осіб у разі порушення банком норм Закону України «Про систему